

Gemeente Bergen
College van burgemeester en wethouders
Postbus 140, 5854 ZJ Bergen L

Natuur en Milieufederatie Limburg
Kapellerpoort 1
6041 HZ Roermond

info@nmflimburg.nl
www.nmflimburg.nl
+316 820 97 543

NL88 TRIO 0212336207
KvK 41076356

Datum 16 mei 2025

Onderwerp Zienswijze op de ontwerpbeschikking Hengeland6 te Afferden

Bijlage -

Geachte college van burgemeester en wethouders,

De Natuur- en Milieufederatie Limburg (NMF Limburg) dient hierbij een zienswijze in tegen de voorgenomen verlening van een omgevingsvergunning aan Maatschap Megens-Remij voor uitbreiding van het agrarisch bedrijf aan Hengeland 6 in Afferden. In deze zienswijze worden de belangrijkste bezwaren en aandachtspunten uiteengezet:

De beoogde uitbreiding komt op een locatie die:

- Slechts 140 meter verwijderd is van Natura 2000-gebied De Maasduinen;
- Direct grenst aan de dorpskern van Afferden, waar geurgevoelige objecten (woningen, camping) binnen 50 tot 300 meter liggen;
- Binnen een straal van 450 meter van een provinciaal stiltegebied ligt.

Hoewel wordt gesteld dat de emissies van geur, fijnstof en ammoniak afnemen ten opzichte van de oude vergunning, gaat het hier om een feitelijk nieuwe intensieve gebruikswijziging, met een verdubbeling van het aantal fokzeugen (van 339 naar 836) en een forse toename van de hoeveelheid jonge biggen (van 1.200 naar 3.204). Dit betekent een voortdurende en grootschalige emissiebron in een gevoelig en overbelast gebied.

1. Geen toekomstbestendige locatie - Ligging nabij kwetsbare natuur en woonkern

De locatie ligt op circa 150 meter van het Natura 2000-gebied De Maasduinen en op korte afstand van de dorpskern van Afferden. Dit maakt de uitbreiding zeer risicovol voor zowel beschermde natuurwaarden als de leefomgeving van omwonenden. Deze locatie bevindt zich ofwel binnen de nieuwe zonering van de Groenblauwe mantel of het Landbouwverwevingsgebied (actualisatie Provinciale Omgevingsvisie (POVI) Limburg, 2025). Uitbreiding van de intensieve veehouderij is hier dan ook niet toekomstbestendig.

Het zou de Gemeente Bergen sieren als zij, eventueel samen met de Provincie Limburg, met deze ondernemer het gesprek aangaan over hoe de activiteiten van deze ondernemer:

- o past binnen de "hoofdkoers van het gebied"
- o aantoonbaar rekening houdt met natuur en omgevingskwaliteit
- o zorgvuldig landschappelijk is ingepast
- o onderbouwd is met een bedrijfsontwikkelingsplan

Voor de groenblauwe mantel is uitbreiding nog beperkter toegestaan, met zwaardere eisen aan natuurinclusieve landbouw en bescherming van water- en bodemkwaliteit.

2. In strijd met beleid en doelen stikstofreductie

Natura 2000-gebied Maasduinen is reeds overbelast qua stikstofdepositie, en uitbreiding van een intensieve veehouderij op deze plek is daarmee bijzonder ongewenst. De voorgenomen uitbreiding staat haaks op de doelen en de stikstofaanpak van de provincie Limburg en het beleid gericht op natuurherstel in overbelaste (binnen- en buitenlandse) Natura 2000-gebieden. Terwijl elders in Limburg en Nederland boeren worden uitgekocht met publieke middelen om stikstofdepositie terug te dringen, wordt hier vergunning verleend voor een uitbreiding van een bedrijf dat juist bijdraagt aan het probleem.

Deze tegenstelling ondermijnt het draagvlak voor het stikstofbeleid en roept vragen op over de consistentie en rechtvaardigheid van het gevoerde beleid. De ligging nabij kwetsbare natuur betekent dat elk initiatief tot uitbreiding uiterst zorgvuldig getoetst moet worden op milieu- en natuureffecten. In deze aanvraag lijkt de toetsing beperkt en grotendeels gebaseerd op theoretische aannames, zonder robuuste onderbouwing of aanvullende effectstudies.

3. Twijfels bij emissiereducerende technieken

De aanvraag leunt sterk op het effect van emissiereducerende technieken zoals luchtwassers om de uitstoot van ammoniak, geur en fijnstof te beperken. Diverse rapporten van onder andere het RIVM, TNO en de Commissie Deskundigen Meststoffenwet tonen echter aan dat de effectiviteit van deze technieken in de praktijk aanzienlijk lager ligt dan theoretisch aangenomen.

Storingen, gebrekkig onderhoud en afwijkende bedrijfsomstandigheden maken dat de daadwerkelijke reducties vaak niet worden gehaald. Desondanks worden in de aanvraag deze technieken opgevoerd als sluitstuk van de milieubeheersing.

Gezien de gevoelige ligging van het bedrijf, mag niet blind worden vertrouwd op technieken waarvan de effectiviteit niet gegarandeerd is. Het ontbreken van aanvullende monitoring of borging maakt de onderbouwing van de verwachte milieugevolgen daarmee onvoldoende.

4. Onterechte afwezigheid van een milieueffectrapport (MER)

De aanvraag voorziet in een forse toename van het aantal dieren, met name in de categorie kraamzeugen (van 339 naar 836). Onder het Omgevingsbesluit, Bijlage V, onderdeel A1, kolom 2, geldt een drempelwaarde van 900 plaatsen voor zeugen voor een directe MER-plicht.

Hoewel de aanvraag net onder deze drempel blijft, zijn er zwaarwegende redenen waarom toch een MER verplicht gesteld had moeten worden:

- De locatie ligt direct nabij Natura 2000-gebied De Maasduinen;
- De toename van dieren is substantieel en vindt plaats in een reeds overbelast gebied;
- Er is sprake van cumulatie met andere agrarische activiteiten en gevoelige functies;
- De effecten op natuur, milieu en gezondheid zijn potentieel aanzienlijk;
- Er wordt vertrouwd op technieken met een betwiste effectiviteit (luchtwassers);
- De aanvraag blijft slechts marginaal onder de MER-drempel (836 vs. 900 zeugen).

Volgens artikel 16.40 lid 1 van de Omgevingswet mag een MER-plicht alleen vervallen als zeker is dat geen sprake is van aanzienlijke milieugevolgen. Die toets is in deze aanvraag niet zorgvuldig en transparant uitgevoerd. Daarmee is de motivering ontoereikend, en is het besluit op dit punt vatbaar voor vernietiging.

Verzoek

De Natuur- en Milieufederatie Limburg verzoekt het college van B&W van Bergen dringend om:

1. De voorgenomen vergunningverlening te heroverwegen;
2. Een volledige MER-procedure op te starten dan wel een diepgaandere m.e.r.-beoordeling uit te voeren;
3. De aanvraag af te wijzen vanwege strijd met het belang van natuur, milieu, gezondheid en bestaand beleid;
4. In ieder geval geen onomkeerbare besluiten te nemen zolang de bovenstaande punten niet zijn onderbouwd en afgewogen.
5. Met de ondernemer in gesprek te gaan over de toekomstbestendigheid van deze locatie gezien de provinciale ontwikkelingen.

Met vriendelijke groet,

Stichting Natuur en Milieufederatie Limburg

Andrea Bakker

Adjunct Directeur